

**AZ ELŐTERJESZTÉS SORSZÁMA: 50.
MELLÉKLET: 1 db.**

TÁRGY: Beszámoló a kábítószer probléma visszaszorítására elfogadott stratégia eredményeinek és a KEF munkájának tapasztalatairól

E L Ő T E R J E S Z T É S

**SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK
2015. február 26-i ÜLÉSÉRE**

ELŐTERJESZTŐ:

dr. Haag Éva alpolgármester

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

Asztalos Adrienn sport- és ifjúsági referens

ELŐADÓ:

dr. Haag Éva alpolgármester

KEZELÉSI MEGJEGYZÉS:

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

EGYÉB SZERVEZET:

MEGTÁRGYALTA:

*Humán Bizottság
Gazdasági és Pénzügyi Bizottság
Egészségügyi és Szociális Bizottság*

HATÁROZAT SZÁMA:

*.../2015.(II.23) határozat
.../2015.(...) határozat
.../2015. (...) határozat*

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

Tisztelt Közgyűlés!

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 41/2004. (II.26.) szekszárdi önkormányzati határozatával fogadta el a kábítószer visszaszorítására vonatkozó városi stratégiát.

Az elmúlt évben a szűkös pályázati források ellenére az önkormányzat támogatásával a KEF megtartotta üléseit és folytatta a megkezdett munkát:

- Szakmai előadások
- Pályázatok előkészítése
- Kihelyezett ülések
- Drogkutatás előkészítése, értékelése,
- Helyi adatok összegyűjtése, értékelése

I. Beszámoló a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) 2014. évi munkájáról

1. A KEF városi koordinatív feladatai a drogstratégia megvalósítása érdekében

KAB-KEF-14-2-19082 pályázat

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok működési feltételeinek biztosítása, valamint a drogprobléma kezelését célzó helyi stratégiák megvalósulásának előmozdítására kiírt pályázaton (KAB-KEF- 14-19082) „A szekszárdi KEF koordinatív-működési feltételeinek biztosítása” címmel 500.000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült.

A pályázat keretein belül a Fórum vállalta a rendszeres ülésezést, valamint szakmai konferencia szervezését, aminek témája a városi drogstratégia elkészítése.

A pályázati program kezdete 2014. május 1. a vége pedig 2015. április 30.

Rendszeres ülések

Az eddigi évekhez hasonlóan rendszeresen ülésezett a KEF. Ez 2014-ban a nyári szünetet figyelembe véve 7 alkalmat jelentett. A szakmai konzultációknak többségében a Polgármesteri Hivatal adott otthont. Az ülések napirendi pontjait az aktuális programok, problémák és a munkaterv határozta meg. Több ülésre külső előadót is hívtunk. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum meghívott előadói az alábbi témakörökben 2014-ban a következők voltak:

- **Tolna Megyei Balassa János Kórház Gyermekosztályának tapasztalatai a 18. életév alatti addiktológiai esetekkel kapcsolatban (május)**

Előadó:

Dr. Tóth Gergely Tolna Megyei Balassa János Kórház,
Gyermekosztály, osztályvezető főorvos

Az osztályvezető főorvos elmondta, hogy a Gyermekosztály dolgozóinak addiktív esetek kezelése terén nincs nagy tapasztalata. Sajnos a mai tesztekkel nem lehet

kimutatni és ezáltal bizonyítani azt, hogy a beteg használt-e drogot, vagy sem. Arra már volt eset, hogy vizeletmintát félretettek és a rendőrség számára rendelkezésre bocsátották.

Az esetek nagy többségében gyógyszer túladagolás, vagy alkoholemérgezéssel kerülnek be a gyerekek a kórházba. Az esetek döntő többsége szándékos jellegű. Sok a depressziós beteg, és sajnos jelen pillanatban az osztályon nem dolgozik pszichológus. Az eljárás ezekben az esetekben az, hogy továbbküldik az ideggondozóba, értesítik a gyermekotthont, vagy a szociális munkást. Beindul a szociális háló. Azokról a betegekről, akikről egyértelműen kiderül, hogy drogot fogyasztottak, értesítik a rendőrséget.

Az ilyen esetek általában a 16 évesek körében fordul elő. Vannak visszaeső/visszatérő betegek is, akik szándékosan szeretnének bekerülni a kórházba a „valami” elől való menekülés miatt.

Azonban vannak olyan gyerekek is, akik az osztály dolgozóit „kijátsszák” és megszöknek. Ezekben az esetekben a kórház kötelessége értesíteni a rendőrséget.

Az ülésen felmerült a titoktartás kérdése, az együttműködés, a beteg-, ill. gyermekjogok kérdése, mely további megbeszélést igényelt.

- **“Veszélyeztető magatartás, veszélyeztető állapot, sürgős szükségétől a betegjogokig”** (szeptember)

Előadó:

dr. Kertész Ágnes Tolna Megyei Balassa János Kórház,
Pszichiátriai Osztály, osztályvezető főorvos

Az előadás egyik témája a **különleges adatkezelés** volt.

A drogtémában érintett szerveket titoktartási kötelezettség terheli. A kórházakban is az adatok titoknak minősülnek, kivéve, ha a páciens felmentést ad ez alól.

Titoktartás kötelezettség kérdése kapcsán kimondódott, hogy a szervezeteknek, legyen az egészségügyi, szociális, nevelési-oktatási intézmény, vagy akár egy civil szervezet titoktartási kötelezettségük van. A betegjogi képviselő Rottenbacher Erzsébet elmondta, hogy a titoktartási kötelezettség él, kivéve ha a társadalmat nem veszélyezteti az információ visszatartása. Ilyen pl: járványveszély.

A főorvosnő előadásában kifejtette a **cselekvőképesség** kérdését is.

A beteget csak 72 óráig lehet bent tartani egy osztályon, eddig kell biztosítani a bírói szemlét. Sokszor megtörténik, hogy a rendőr első körben a pszichiátriára hozza be a személyt, orvosi vizsgálat, beutaló nélkül, ami jogszerűtlen magatartás. Mivel nem minden erőszakos cselekmény mögött van pszichiátriai probléma, rendőr, vagy mentő csak orvosi beutalással viheti be az érintett a pszichiátriára.

A pszichiátrián a beteg jogait addig lehet korlátozni, amíg közvetlen **veszélyeztető magatartás** fent áll. Ez általában 3-4 nap után megszűnik. De, hogy éppen egy adott pillanatban fent áll-e, ezt nehéz megmondani. Lehet, hogy kilép a beteg a kórház területéről, szerhez nyúl, elveszti az önkontrollt és újra beáll a veszélyeztető magatartás. Ez lehet 10 perc, egy nap, stb.... A veszélyeztető állapot azonban folyamatosan jelen van, ekkor lehet a jogokat korlátozni hosszabb ideig. A kettő között óriási különbség van.

A **16 éven aluliak** beszállítása a Pszichiátriai Osztályra, rendszeresen a szülő engedélye, tudta nélkül történik meg. Ez nem szabályos, mint ahogyan az áthelyezés, vagy az elbocsátás sem.

A PTK még nehezebbé teszi a **kényszer gyógykezelést**, melyet a bíróság rendelhet el. A magas kockázatú betegeket nagyon nehéz visszailleszteni a társadalomba.

Kihelyezett ülés szervezése

2014-ben egy alkalommal kihelyezett ülést szerveztünk, melynek keretében április 22-én a Faddi Gyermekotthont látogatta meg a szekszárdi KEF 13 fős delegációja.

A gyermekotthon az 1950-es évektől működik, folyamatos létszámcsökkenést mutatva. 2014-ben maximum 40 főt tudnak ellátni, 30 fővel működik az otthon. 24 fő munkatárs látja el a gyerekeket.

A gyermekvédelmi rendszerbe 12-18 éves korig kerülnek a gyerekek, lehetőség van 24 éves korig az utógondozásra. Ezt az érintettek maguk kérhetik (általában nem élnek a lehetőséggel). 12 éves kor alatti gyermek akkor kerülhet be az otthonba, ha a testvéreket nem szeretnék szétszakítani.

Legfőbb céljuk, hogy a gyermekeknek egy napirendet kialakítsanak, valamint, hogy a tankötelezettséget teljesíteni tudják, szakmát tanuljanak és családot alapítsanak.

A gyermekvédelmi munka során a legtöbb nehézséget

- az indulat, agresszió levezetése okozza, pl. rongálás
- a gyakori szökések,
- szabályok betartása, betartatása,
- honvágy,
- értékek hiánya, más értékrendszer, az alacsony szocializáltság,
- érzelmi depriváltság, stb.

Egy fő kivételével az összes gyermeknek van tanulói jogviszonya. Délelőtt iskolában, délután napköziben vannak. Az otthonban pedagógusok foglalkoznak velük. Este vacsora, fürdés, szabadidőben sportolás, filmnézés.

Az otthont a régi kastély melléképületében helyezték el, a főépület jelenleg levéltárként működik.

A KEF tagoknak lehetőségük adódott az otthon mindennapi életbe betekinteni, szót váltani a pedagógusokkal és a gyermekekkel egyaránt. A sportolás központi kérdés az otthonban. Sokan járnak boxolni és versenyeken is szép eredményeket érnek el.

A munka az előírt feltételeknek megfelelően zajlik. Tervezett szakmai programok, házirend és szabályzatok segítségével működnek.

Jelen pillanatban az alapellátást tudják fedezni, melyről tételesen el is kell számolni.

A kihelyezett ülést a résztvevő tagok eredményesnek ítélték szakmai és tapasztalati szempontokból egyaránt. Számunkra mindig pozitív élmény új intézmények, szervezetek megismerése, szakmai működésük és tapasztalataik megosztása/cseréje. Fontos a naprakész szakmaiasságot figyelembe véve, hogy a jövőben is minél több kihelyezett ülésen vegyünk részt, ezzel is elmélyítve a szakmai kapcsolatokat és tapasztalatcseréket újabb és újabb szervezettekkel.

Kutatás, helyzetfelmérés

A 2004-ben elfogadott helyi Drogstratégia 2014-ig határozott meg célokat, ezért a 2014. évben a helyi KEF elkezdte az új Drogstratégia kialakítása szempontjából fontos helyzetfelmérés elkészítését. A stratégiai célok, prioritások meghatározásához szükséges a kábítószeres keresleti és kínálati oldalának helyzetelemzése, ehhez szükséges adatok megszerzéséhez, elemzéséhez a KEF **Kutatási munkacsoportot** hozott létre 2014. tavaszán. A kutatási munkacsoport kezdeményezésére **iskolai, kérdőíves drogműködés** készült a szekszárdi fiatalok droghasználati szokásainak felmérése céljából. A kutatást az Echo Innovációs Műhely végezte, kizárólag önkormányzati támogatással az **intézményi adatok elemzését**, feldolgozását pedig a KEF Kutatási munkacsoportja vállalta.

Drogműködés - szekszárdi fiatalok droghasználati szokásainak felmérése

- Kutatási munkacsoport megalakulása – 2014. március 7.
- Kérdőíves iskolai drogműködés
  - kérdőív egyeztetése
  - iskolák értesítése
  - kérdőívek lekérdezése
  - kérdőívek beérkezése
  - adatok feldolgozása, kutatási eredmények – 2014. május 16.
- Intézményi adatok bekérése – 2014. június 20.
- Intézményi adatok feldolgozása – 2014. szeptember 30.
- Helyzetfelmérés összeállítása (munkaanyag) – 2014. december 1.

2014-ben az ECHO Innovációs Műhely közreműködésével iskolai drogműködést végeztünk, egy az Európai Unió által elfogadott, standardizált az ESPAD vizsgálathoz hasonló kérdőív segítségével. A kérdőívet a 16 évesek körében négyévente ismétlik meg. Ennél fogva az adatok az Unió tagállamaiban összehasonlíthatók, s a kábítószer használat trendje megállapítható.

A kutatásban a szekszárdi középiskolások, azon belül is a tizedik évfolyamosok magatartás kockázatát vizsgálták, dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer-fogyasztás, szerencsejátékok, viselkedési devianciák, ill. a szülőkkel való kapcsolat, önértékelés, valamint pl. étkezési és internet használati szokások tekintetében.

A kérdőíves kutatásban való részvételre 8 iskolát kértünk meg, melyből 5 iskola vállalta a közreműködést, s 406 diák töltötte ki a fent nevezett kérdőívet online módon.

A kérdőívet kitöltő osztályok és tanulók száma

Osztályok száma	Gimnáziumi képzés (db)	Szakközépiskolai képzés (db)	Szakiskolai képzés (db)	Összesen
10. évf.	6	12	6	26 osztály
11. évf.	0	2	0	
Tanulók száma	Gimnáziumi képzés (fő)	Szakközépiskolai képzés (fő)	Szakiskolai képzés (fő)	
10. évf.	86	189	99	406 fő
11. évf.	0	32	0	

A kutatási eredményeket az Innovációs Műhely 2014. szeptember 30-án megküldte. A kutatási beszámoló az 1. sz. mellékletben található.

Helyzetfelmérés – intézményi adatok bekérése, elemzése

A Drogstratégia alapját képező helyzetfelmérés öt fő szempontra épül:

1. Kutatás – 16 éves szekszárdi fiatalok droghasználati szokásairól
2. Szekszárdi oktatási-nevelési intézmények prevenciók beavatkozásainak felmérése
3. Prevenciót végző intézmények adatai
4. Keresletcsökkentés – kezelés-ellátás intézményi adatai
5. Kínálatcsökkentés – bünyügyi szervek intézményi adatai

A fenti területek intézményeinek 51 db levél, megkeresés ment ki, s 23 intézmény válaszolt, s szolgáltatott adatot.

Az adatok feldolgozása részben megtörtént, az adatok felhasználása, további elemzése folyamatos, hiszen a 2015. év első negyedévére tervezett drogstratégia alapját képezik.

Konferencia

A 2014. évi KAB-KEF pályázatnak megfelelően a szekszárdi KEF megszervezte 2014. december 12-én Legyen más a szenvedélyed című Workshop programját.

A konferenciát dr. Haag Éva alpolgármester, KEF elnök nyitotta meg. Azután a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet – Nemzeti Drogmegelőzési Intézet megbízott osztályvezetője, Brunszki Mónika tartott előadást „Legyen más a szenvedélyed!”, valamint „Egészségfejlesztés és univerzális drogmegelőzés” címmel. Fehér Richárd regionális KEF tanácsadó folytatta az előadássorozatot „Tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen” címmel.

A délutáni programban a szekszárdi KEF tagja, dr. Kis Mária Sára beszélt a készülő városi stratégiához kapcsolódó helyzetelemzésről. A résztvevők megdöbbenéssel fogadták a mért adatokat és a jelenlegi helyzetet. Az előadás utáni kerekasztal beszélgetés alkalmával volt alkalom információ-, és tapasztalatcserére is.

A konferencián 50 fő vett részt.

II. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2015. évi feladatai

A 2015. évre tervezett főbb feladatok:

- A 2004-ben elfogadott Városi Drogstratégia monitorozása, értékelése,
- Az új **Városi Drogstratégia** 2015-2024 aktualizálása,
- 2015/2016. évi **cselekvési terv** elkészítése,
- **Kábítószer-ellenes Világnap** megszervezésének támogatása,
- **Epsilon Friday** nyári program megszervezésének támogatása,

A Fórum működése és a stratégia megvalósulása érdekében koordinációs feladataink 2015-ben is a **szervezetfejlesztés**, a tagok **konferencián, képzésen** való részvételének támogatása és a korábbi évekhez hasonlóan **folyamatos ülések (köztük kihelyezett ülés) szervezése** meghívott előadókkal

A 2015. évben a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet várhatóan március elejére írja ki a KAB KEF pályázatokat. Az önkormányzat a KEF működésére a maximális összegre szeretne pályázni, amely várhatóan 700.000 Ft összeg lesz.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a határozat meghozatalára.

Szekszárd, 2015. február 20.

*dr. Haag Éva
alpolgármester*

Határozati javaslat

Tárgy: Beszámoló a kábítószer probléma visszaszorítására elfogadott stratégia eredményeinek és a KEF munkájának tapasztalatról

1. Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a kábítószer probléma visszaszorítására elfogadott stratégia 2014. évi teljesítésére vonatkozó beszámolót elfogadja.
2. A Közgyűlés köszönetét fejezi ki a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tagjainak az eddig végzett munkájukért.

Határidő: 2015. február 26.

Felelős: Ács Rezső polgármester